

Nieuwsbrief
Jaargang
02

Nummer
005

maart 2010

NIEUWSBRIEF JOE ENGLISH, KUNSTSCHILDER

Dag beste kunstvriend,

“Wat een mooie kaarten en voor een goede prijs!”

Zo kunnen wij uw reacties samenvatten over de 8 kunstkaarten met schilderijen van Joe English. Wij zijn blij met uw enthousiaste respons op ons aanbod. Meer dan 80 kunstvrienden hebben onze kaarten besteld. Wij schatten dat er meer dan 1000 kaarten werden verspreid. Sommige verzamelaars hebben die graag liever voor zich zelf behouden! Maar door verspreiding van onze kaarten aan vrienden en kennissen, hebt u in deze eindejaarsperiode actief meegewerkt aan een hernieuwde kennismaking met Joe's kunst. Hartelijk dank voor uw vertrouwen.

Zoals je weet zijn deze kunstkaarten niet tijdsgebonden. Alhoewel de oplage beperkt is, kan je er nog altijd bestellen aan dezelfde voorwaarden, tot einde voorraad. Daarna zien we wel... Interesse om eventueel andere werken van Joe op kunstkaarten uitgewerkt te krijgen? Laat het ons weten, suggesties zijn welkom.

Intussen zijn we reeds aan de vijfde nieuwsbrief! Speciaal gewijd aan een periode uit Joe's leven die ook voor ons nieuwe informatie aanbrengt: zijn verblijf te Antwerpen tussen 1901 en 1907. Veel leesgenot.

Piet De Baere,
Voorzitter

Co English,
secretaris

In dit nummer

Inleiding.....	pag. 1
Joe English schrijft aan zijn vader.....	pag. 1
Schatten op zolder	pag. 5
Wist je?.....	pag. 5
Biografie in 2009 – deel III	pag. 7
Vrienden van Joe English.....	pag. 8

Joe English schrijft aan zijn vader Henry

Aan Molly en Thérèse, dochters van Patrick English.

Toen Joe als negentienjarige oudste zoon van het gezin English aan de Academie in Antwerpen studeerde, bleef hij schriftelijk in contact met zijn thuis te Brugge.

Zo is van hem een originele briefkaart (carte postale) bekend die hij op 1 februari 1902 vanuit Antwerpen (bassin) verstuurd naar zijn vader: aan “*Mijnheer H. English, vrijdagmarkt n°1, Brugge*”.

De kaart kwam reeds op 2 febr. te Brugge aan. De keerzijde van deze kaart staat afgebeeld in het boek “*Joe's Kunst*”, Patrick en Gipsy, cat. nr. 64, blz.68-69, op een gele briefkaart (9x14), gesigneerd rechts onder “*Joe*”, gedateerd met postmerk.

Het is een van de oudst bewaarde briefkaarten die Joe schreef. Hij voorzag die ook van tekeningen met pen en chinese inkt. Een belangrijk archiefstuk, dat bewaard wordt door de dochters van Patrick als een kostbaar kleinood.

Neem er uw tentoonstellingscatalogus bij om ons te volgen....

Piet De Baere

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:

Joe English, Kunstschilder vzw
Rodestraat 53, 8000 Brugge

www.joe-english-kunstschilder.be

1.1 Twee tekeningen in chinese inkt

In een kwartdraai van de kaart tekende Joe een profielportret naar links van zijn jongste broertje Patrick toen +- 3 jaar oud. Draai het kaartje een kwartdraai verder en bemerk Patrick die gehurkt een hondje voedert vóór een grafzerkje. Op de rechtopstaande steen staat boven een hondekop-in-tondo “Memoir à Gipsy” en eronder “Gipsy Martyr Innoc. Ses amis”. In de familie English was er altijd een hondje aanwezig (zie bv. ook cat. nr. 37) Was de vorige hond gestorven? Of wilde Joe aan zijn 3-jarig broertje “zeggen” dat hij goed voor Gipsy moest zorgen nu hij zelf in Antwerpen verbleef?

1.2 De portretten van Patrick

Maakte Joe dit portret van Patrick in Antwerpen?

Het lijkt zo levensecht, of had hij een foto van de kleuter om te kopiëren? Of was zijn visueel geheugen zo goed dat hij geen model nodig had? In elk geval heeft hij eerst het portret getekend en daarna de tekst errond geschreven.

Dezelfde tekening komt ook voor in een van Joe’s schetsboeken (cat nr. 60, blz.66-67), en op blz. 68 zit Patrick op zijn potje bij het hondje. Waarschijnlijk heeft hij het nagetekend uit het schetsboek dat hij steeds bij had. Dit geeft ons een betere kijk op Joe’s werkwijze. In zijn schetsboeken of op gelijk welk ander papier (menu of concertprogramma!) dat hij in handen kreeg tekende hij wat er gebeurde in zijn omgeving, een inval van het moment of een visuele waarneming. Later kreeg het gegeven vaste vorm (cat nr.35) en werkte hij dit uit tot een zelfstandig geheel. Tenslotte werd dit soms een olieverfschilderij (cat nr. 7)

De portretten van zijn broers en zussen gebruikte hij ook in grotere gehelen. Zo herkennen we Patrick bv. ook als de verpersoonlijking van “La Vie” als vijfjarige kleuter in “L’Art et la Paix” (1904 cat nr.8). En zien we hem op het rechterluik als de zoekende jongen in “De Mensheid op zoek” (1907 cat nr.25, hij was intussen drie jaar ouder).

Tussen 1902 en 1907, de studiejaren aan de academie in Antwerpen, was Patrick een dankbaar model voor de zestien jaar oudere broer Joe. Aan de hand van portretten van Patrick kunnen we Joe’s evolutie als kunstschilder bijna op de voet volgen. Van deze eenvoudige tekening op een briefkaart tot op het drieluik bekroond met de prestigieuze Godecharleprijz.

2. Wat schreef Joe aan Henry?

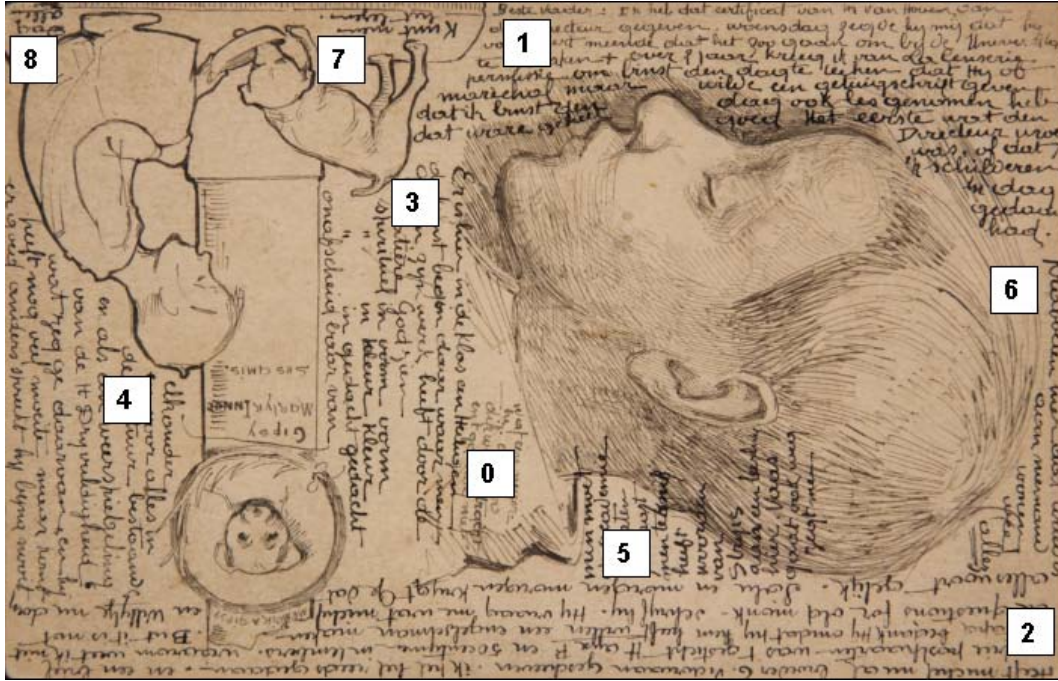
2.1 Een gezelschapspelletje!

De geschreven teksten staan op het eerste gezicht chaotisch door elkaar. Had hij niet voldoende schrijfpapier, was hij wat overhaast, of... is het zijn humoristische karaktertrek die hier meespeelt? Maar als we het kaartje nader bekijken en het steeds verder ronddraaien volgen alle tekstdelen elkaar vrij logisch op. Hij schreef het eivol met pen en chinese inkt rondom de tekening. En waarom niet op een briefje? Want er

staan wel belangrijke gegevens in. Mogelijks wilde hij aandacht van het ganse gezin via dit gezelschapspelletje.

2.2 De tekst

Het nr. op het schema verwijst naar de juiste tekstblok op het kaartje. Wij hebben Joe's oorspronkelijke schrijfwijze met alle spellingseigenaardigheden behouden, veel leesgenot.

0. wat een neger he! en al zoo dikwijls getracht en 't ga nog niet.
(vermoedelijk geschreven onmiddellijk na het tekenen!)

1. Beste Vader: Ik heb dat certificaat van M. Van Hoven aan den directeur gegeven. Woensdag zegde hij mij dat hij voorzeker meende dat het zou gaan om bij de universitaires te geraken + over 2 jaar kreeg ik van La Censerie permissie om binst den dag te teekenen dat hij of maréchal maar wilde een getuigschrift geven dat ik binst den dag ook les genomen heb dat ware geheel goed. Het eerste wat den Directeur vroeg was of dat ik schilderen in dag gedaan had.

2. Heeft Michiel nu al broeder G. Victoriaaan geschreven ik heb het reeds gedaan. en een brief en drie postkaarten was't gesticht tt aux P en 50 centiemen in tembers. waarom weet ik niet en Papa bedank Hij omdat hij hem heeft willen een Engelschman maken. But it is not de questions for old monk –schrijf hij. Hij vraag me wat michiel en willytje nu doen

3. Er is hier in de klas een Heiligen de kunst begin daar waar men God in zijn werk heeft door de matiere God zien spiritueel in ~~voor~~ vorm in ~~kleur~~ kleur “ in ~~gedacht~~ gedacht onafscheidbaar van

4. elkander en voor alles in de natuur bestaande en als een weerspiegeling van de H. Dryvuldigheid ‘ wat zeg ge daarvan en hij heeft nog veel moeite maar komt er goed anders spreekt hij bijna nooit

5. men moet de academie verlaten zoohaast men te (?) heeft woorden van Stryis aan een leerling hier. Vaas gaat ook weg zegt men.

6. Krabbelen hier dat wreed is aan niemand toonen wee! Allez alles voort gelijk. Salu en morgen krijgt ge dat.

7. Kunt men het lezen,

8. Dag allen Joe

2.3 De inhoud

Het nummer tussen haakjes verwijst naar het tekstonderdeel :

1. Joe gaf een certificaat i.c. een aanbevelingsbrief ondertekend door E. Van Hove, toenmalig directeur van de Brugse Academie, aan Juliaan De Vriendt, directeur van de Antwerpse Academie. Hij had de Belgische nationaliteit aangevraagd (was van geboorte Iers) en zou daardoor als “Universitair” zijn legerdienst en studies kunnen combineren. Te Brugge kreeg hij oa. tekenles van (Louis) Delacenserie in de dagschool.

2. Het betreft een brief van Joe aan broeder Victoriaan, waarschijnlijk van de broederschool “Ecole St. Grégoire” in Brugge waar Joe en zijn broers de lagere school volgden. De broeder steunde Joe in zijn studies –hij stuurde hem drie briefkaarten met (tt aux P) postzegels en is geïnteresseerd in de toekomst van zijn twee jongere broers, ook oudleerlingen, Michiel en Patrick.

3. en 4. In de klas van Joe aan de academie volgt er ook een “Heiligen” de cursus. Joe vraagt ironisch aan zijn vader wat hij vindt van diens opvatting over het verband tussen kunst, natuur en godsdienst. Dat was in het gezin English zeker gesprekstof. Het borduuratelier van Henry werkte toen vooral voor de clerus en Michiel zou priesterstudies aanvatten.

5. Joe vermeldt Walter Vaes (1882-1958) die als Antwerpenaar reeds aan de Antwerpse academie studeerde. Hij won in 1904 de eerste prijs van Rome en Joe de 1e tweede prijs (cat.nr. 8, L’Art et la Paix).

6. 7. en 8. Hier vraagt Joe ironisch aan zijn vader om dit kaartje aan niemand te tonen. Hij wou echter wel dat al zijn familieleden het konden bekijken en lezen, anders had hij wel een brief in dicht gekleefde omslag gestuurd...

Hij ondertekent: “Hopelijk kan iedereen mijn gekrabbel lezen, Dag allemaal Joe”.

---

3. Wat leren wij over leven en kunst van Joe?

Typerend voor Joe’s perfectionisme als tekenaar is zijn commentaar bij het portret van Patrick (tekstdeel 0). Hij schrijft dat hij niet helemaal tevreden is: “*Wat een neger he.*” ’t Is te donker getekend hé? ’t Is toch nog niet perfect... Of wil hij een positieve reactie krijgen van de kijkers-lezers in de zin van “*t is prachtig getekend! Helemaal onze Pat!*”

Doorheen zijn ganse kunstenaarsloopbaan zou Joe bij voorkeur tekenen met pen en chinese inkt. Zie ook zijn vele boekillustraties en zijn spotprenten vóór en tijdens WO-I, de sluitzegels voor SKVH, zijn symbolische voorstellingen van de gesneuvelde soldaten en zijn Uilenspiegeltekeningen (zie Nieuwsbrief 3) enz.

Uit dit kaartje blijkt duidelijk een familiale vriendschappelijke sfeer. Een goede relatie met zijn vader, de zorg voor zijn jongere broers en... voor het hondje.

Tijdens zijn studies als kunstschilder wordt hij geconfronteerd met andere opvattingen over cultuur en geloof. Joe neemt een “pseudo-heilige” student op de korrel en beschrijft met westvlaamse nuchterheid, zijn bevlogenheid in ironische bewoordingen.

Briefkaarten en brieven met tekeningen waren een belangrijk communicatiekanaal in het leven van Joe. Nog vandaag duiken er onbekende “schatten op zolder” op die leven en werk van Joe in een duidelijker daglicht plaatsen.

Is er geen vormgelijkenis tussen dit grafzerkje van Gipsy uit 1902 en het Heldenhuldezerkje dat Joe in 1916 ontwierp?

Joe hield van ironie en humor. Zowel in zijn tekeningen als in zijn brieven, hier in telegramstijl want bedoeld voor ingewijden! Een schattig kaartje met een schat aan informatie.

Literatuur: Paul C. De Baere in: Joe’s kunst, de artikels Portretten (blz.27-28), en Schetsboeken cat.nr.60 blz. 66-67 en verder de aangeduide catalogus-nrs. in de tekst.

Schatten op zolder

Het archief van de vzw Joe English, kunstschilder werd verrijkt met enkele waardevolle schenkingen.

- Vanwege Erwin P. uit Brugge, een klein maar merkwaardig boekje met rode kaft: De Schaepdrijver Karel en Charpentier Julius, Vlaanderens Weezang aan den IJzer, IJzerreeks nr. 3, Kortrijk, 10 juni 1918, 92 blz.

Luc Vandeweyer toonde aan hoe het tekenwerk van Joe in dit boekje “gebruikt” werd. Er werd immers niet vermeld dat Joe de auteur was. Het gaat om volgende tekeningen: het grote kruis in de IJzervlakte met de vele kruisjes errond, het Heldenhuldezerkje, de sluitzegels voor SKVH, het briefhoofd “Vliegt de blauwvoet storm op zee”, O.L.Vr. van den IJzer, de gebroeders Van Raemdonck. De drukker van het boekje werd ook niet vermeld. Wij veronderstellen dat het Clemens De Landtsheer was die dit boekje liet drukken vanuit Cherbourg. Hij beschikte over de originele tekeningen van Joe en zal ze later terug gebruiken in zijn propagandawerk.

- Vanwege een onbekende schenker stak er op een zekere dag in onze brievenbus een origineel exemplaar van het tijdschrift “Ons Volk Ontwaakt”, 6de jg. Nr.11, van 13 maart 1920. Daarin verscheen het artikel over Joe English door Filip De Pillecyn (blz 142-147) met veel foto’s en afbeeldingen. Het zou mee aan de basis liggen voor latere publicaties over Joe en de perceptie op zijn leven en werk bepalen.
- Vanwege Josée H. uit Leuven kregen wij, nog in de originele verpakking, een basreliëf gegoten in plaaster en bronsgroen geschilderd. Het stelt voor: profiel van Joe English kijkend naar rechts, met in de rechterbovenhoek een schilderspalet met drie penselen die als lichtstralen uit zijn voorhoofd schijnen (32 x 38). Uitgevoerd naar de fotografische tekening van zijn opvolger Jos Speybrouck, in 1932. Het is gesigneerd met de initialen van de kunstenaar: A C.
VRAAG: wie was deze kunstenaar? Wanneer en bij welke gelegenheid werd dit herinneringsplakiet verkocht door het IJzerbedevaartcomité?
- Vanwege Luc D.R., , kregen wij uit het stadsarchief van Temse de copie van een twintigtal brieven van de hand van Joe English geschreven in 1917, gericht aan Clemens De Landtsheer. Het betreft briefwisseling over het briefhoofd: “*Vliegt de Blauwvoet storm op zee*” (welke wij voor deze nieuwsbrief gebruiken) en over andere drukwerkopdrachten tijdens WO-I.
- Vanwege Jan D. kregen wij 7 originele brieven eigenhandig geschreven vóór WO-I door Joe aan Juliaan De Vriendt, zijn leraar en directeur aan de Academie in Antwerpen. Belangrijk om een beter inzicht te krijgen in de vriendschappelijke relatie tussen leerling en leermeester.

Dank aan alle vrienden – schenkers.

Illustratie: “Dulake op haar zolderkamer” – illustratie door Joe English bij een kerstverhaal van René Vermander in *Ons Volk Ontwaakt*, dec 1911-jan1912

Wist Je ?

De Vos-vlaggen van het huis English

Wist je dat verschillende vlaggen van de VOS-vereniging na WO-I door het toen bekende borduuratelier “Huis English” in Brugge gemaakt werden naar een ontwerp van Joe? Het waren

geborduurde schilderijen op zijde, zoals de collegevlaggen van Roeselare en Veurne vóór WO-I, die recent door Arte-Grossé kunstig werden hersteld (zie catalogus Joe’s Kunst). Gelukkig hebben een aantal van deze historische waardevolle vlaggen een veilig onderkomen gevonden in het ADVN te Antwerpen en in het KADOC te Leuven. Sommige bevinden zich door verwaarlozing in onherstelbare staat, maar zijn dankzij digitalisering via internet te bezichtigen. www.advn.be
www.kadoc.kuleuven.be

VOS stond oorspronkelijk voor “Vlaamse Oudstrijdersbond” en werd 90jaar geleden opgericht na WO-I. De vereniging wilde de herinnering aan de IJzertragedie levendig houden o.a. via de IJzerbedevaarten. Vandaag staat VOS voor Vlaamsbewust - Open pacifistisch en Sociaalbewogen. “Dit uniek ideaal heeft VOS een enige plaats gegeven, niet alleen in de Vlaamse Beweging, maar ook in de (internationale) Vredesbeweging”. In het tijdschrift VOS, januari 2010, verscheen een interview over de kunst van Joe en over de toekomstplannen van onze vzw Joe English, kunstschilder. In het Feestnummer 90 jaar VOS door Leemans Guy en Verstraeten Jan, (Mechelen, 2009, 32 blz). staat op blz. 6-7 een tekening van het éérste Heldenhuldekrus ontworpen door Joe English.

www.vosnet.org info@vosnet.org

Henry English en Edmond De Baets

Wist je dat wij van Guido en zijn zus Magda De Baets in Adegem een sigarenkistje kregen boordevol met originele documenten over Henry en Joe English? Hun grootvader Edmond was een goede vriend van hen. Aan de hand van deze documenten publiceerde Hugo Notteboom het volledige verhaal betreffende het overlijden van Henry English te Adegem in 1918, twee maand vóór Joe stierf.(zie bibl.2008 nr.21). Op donderdag 24 september wandelden wij in de voetsporen van Henry. Vanaf de kerk van Adegem, waar hij begraven lag, gingen wij via de Oude Staatsbaan en de grote en kleine Moerwege, richting Eekloo, tot aan het Schipdonkkanaal en de brug van Balgerhoeke. Daar overleed Henry aan een hartaanval op 17 juni 1918. Hij was te voet op weg naar O.L.Vr.-Ten Doorn in Eeklo, waar zijn dochter Marguerite ingetreden was als zuster van Liefde. De oude brouwerij is afgebroken, maar de eeuwenoude bruine beuk staat er nog als laatste getuige. Naast de brug herinnert een didactisch paneel ons aan WO-I waarop o.a. de afbeelding van een heldenhuldezerkje.

Zes schilderijen van Sam De Vriendt

Wist je dat er in het koor van de monumentale St.-Rictrudiskerk van Reninge (bij Lo) zes olieverfschilderijen hangen van Sam De Vriendt, de goede vriend van Joe vóór en tijdens WO-I ? Deze werden heel recent gerestaureerd door Mie Robbe, docent aan de Artesis-hogeschool te Antwerpen. Zij restaureerde ook enkele werken van Joe voor de tentoonstelling over “Joe’s Kunst”.

Sam schilderde deze werken in opdracht van pastoor E.H. Joye in 1925-29.

Het betreft twee omvangrijke schilderijen +- (240 x 370)

1. *“O.L.Vrouw hulp der Christenen”, (omringd door de notabelen en dorpsbewoners van Reninge, die vragen om de genezing van een ziek kind).*
2. *Heilige Familie te Nazareth*
Daarnaast vier kleinere werken +- (170 x 110)
3. *Boodschap aan Maria*
4. *Geboorte van Christus.*
5. *Trouwgang in de tempel van Jozef en Maria*
6. *Dood van de heilige Jozef.*

De stijl van deze werken doet denken aan de Pelgrimbeweging van tussen de twee wereldoorlogen. Zoals ook in het “KSA-drieluik” dat hangt in het College in Veurne, “Kerstnacht aan de IJzer 1914” in de St.-Niklaaskerk van Diksmuide, en “De Kruisweg” in de kapel van Spermalie te Brugge.

Hopelijk wordt ook het Leven en Werk van Sam De Vriendt in een biografie toegankelijk gemaakt.

Dagboek van Odon

Wist je dat in Anseroel (bij Ronse) waarschijnlijk het enige Heldenhuldezerkje staat van Wallonië? Op 15 juli 1917 sneuvelde Odon Van Pevenaeg in St.-Jacobskapelle bij Diksmuide aan de IJzer. Hij werd begraven op het kerkhof van Hoogstade- Linde en kreeg er een heldenhuldezerkje. Op verzoek van de familie werd Odon naar huis overgebracht in Anseroel. Het zerkje is wel aan restauratie toe. Zie blz.134 en 137 van Ivan-Petrus Adriaenssens, “Odon, Oorlogsdagboek van een IJzersoldaat”, Lannoo, Tielt, 2009, 144 blz, rijk geïllustreerd. Nawoord van Piet

Chielens, FFM. Vanaf de eerste dag van WO-I hield Odon een dagboek bij en vertelt in zijn duidelijk handschrift, met vulpen, zijn oorlogservaringen. Gesteund door honderden foto’s en originele tekeningen die doen denken aan een stripverhaal, is Ivan Adriaenssens erin geslaagd zijn verhaal op een sublieme wijze weer te geven. Volgens ons: het “mooiste” en ontroerendste boek van het jaar 2009 over WO-I.

Filip De Pillecyn en Joe English

Wist je dat 60 jaar geleden de roman « Mensen achter de dijk » verscheen van Filip De Pillecyn ? Prof. E. Waegemans brengt in het prachtige boek “Zestig jaar mensen achter de dijk” een hommage aan Hamme eind 19de – begin 20ste eeuw, en aan de schrijver die Hamme op de literaire kaart van Vlaanderen heeft gezet.

Wist je ook dat het waarschijnlijk diezelfde Filip De Pillecyn was die de biografische tekst schreef in het boekje “Joe English, leven en werken” in 1932? Hij had Joe gekend als student te Leuven en tijdens WO-I

te Veurne bij het SKVH en het Heldenhuldecomité. De Pillecyn wordt echter niet vermeld als auteur van deze tekst en ook niet in de heruitgave van 1960. Vreemd! Wat was hiervoor de reden? Deze biografische schets heeft lange tijd de perceptie op leven en werk van Joe bepaald in het kader van de IJzerbedevaarten. De Pillecyn ondertekende wel het artikel over Joe English dat verscheen in “Ons Volk Ontwaakt” in 1920. (zie “schatten op zolder”). Het was op basis van deze tekst dat hij de biografie van 1932 verder zou uitwerken samen met een Brugse vriend van Joe, A. Degroeve en Clemens De Landtsheer.

Bibliografie 2009 – Deel III (nr 23 tot 35)

Publicaties verschenen in 2009 met verwijzingen naar Joe English, vervolg van de lijst in Nieuwsbrief 3 (16-22). In deze nieuwsbrief plaatsen wij alleen de nummers 29, 32 en 33. Voor de volledige lijst verwijzen wij naar onze website www.joe-english-kunstschilder.be Wij maakten een selectie uit het *grote aanbod* om uw interesse te wekken.

Oproep: Wellicht is deze lijst niet volledig, wij staan open voor aanvulling van de gegevens betreffende publicaties vanaf 2008 die u aan ons bezorgt (boeken, artikels).

Aanbod: Vrienden van Joe die niet over internet beschikken, kunnen een uitprint aanvragen van de bibliografie via de post. Gelieve dit telefonisch of schriftelijk te melden aan Co English.

29. G. L. (Guy Leemans), Heldenhulde. Vlaamse beweging en het funeraire erfgoed, in: ADVN – Mededelingen, nr. 23, 2009; blz. 4-9.

“Onder impuls van Jozef Verduyn, na de oorlog stichter van VOS, werd in augustus 1916 een comité Heldenhulde opgericht... Voor zijn zerkje greep het comité terug naar het ontwerp van Joe English voor het graf van Firmin Deprez... Met deze symboliek ondersteunde het comité het verwerkingsproces van de nabestaanden”. Dit synthetische artikel verschijnt naar aanleiding van een publicatie door VOS met de situatieschets van de heldenhuldezerken verspreid over Vlaanderen, opgemaakt in 2002 door twee vrijwilligers van VOS- De Panne.

32. Martin, Johan (red.), Den Grooten Oorlog in de Westhoek, Uitgave Westtoer, Brugge, De Windroos, Beernem, 2009, 92 blz., kleurillustraties, kaarten, websites. Handig pocketformaat verkrijgbaar in vier talen. Een onmisbare gids en een naslagwerk over WO I in de Westhoek. Met enkele korte berichten over Joe English. Blz 52, biografische noot met vermelding van zijn “naamsteen” (Heldenhuldezerkje) in de Joe Englishstraat in Vinkem. Blz 69, foto van de Crypte in de IJzertoren met tekening door Joe van de gebroeders Van Raemdonck “hun verhaal wordt met de tijd wat geromantiseerd. Een tekening van Joe English draagt hiertoe eveneens bij”.

33. Roetskalender, Bryssinck Herman (red.), De Roets 2010, de historische weekkalender. Davidsfonds, Leuven, 2005, geïllustreerd. De Roets geeft week per week en dag per dag informatie over Vlaamse markante figuren bedoeld voor een breed publiek. Elke bladzijde schetst verso kort de biografie, met recto wetens-waardigheden op elke dag in een weekoverzicht. Zo is week 45 “de week van Joe English, van kunstschilder tot IJzersymbool”(8.11 tot 14.11). Met foto’s van Joe’s zelfportret, tekeningen van het Heldenhuldezerkje en met de grafzerk van Joe in de crypte van de IJzertoren. Op donderdag 11 november lezen wij: “Het heldenhuldezerkje van de gesneuvelde Vlaamse soldaten van WO-I heeft de vorm van een Keltisch kruis. Uit sympathie van de frontbeweging voor de opstand van het Ierse Volk tegen de Britse overheersing”. Joe ontwierp het gedenkteken voor de Vlaamse soldaat Firmin Deprez die sneuvelde in 1916! Zie voor de correcte duiding nr. 29 van de bibliografie.

Vrienden van Joe English

Vrienden die zich na Nieuwsbrief IV hebben ingeschreven:

Dequae Paul & Rosanne, Brugge
Marcou Lut, Nieuwpoort
Neels Rigo & Claire, Brugge
Van Geluwe Johan, Waregem
Vuylsteke Josephine, Hooglede

Overleden vriend
John English, Florida (Verenigde Staten)

Ook steunend "Vriend" worden?

Dat kan door eenmalig €50,00 te storten op rekening nr. 121-0405563-84 van de VZW Joe English. Dan ontvangt u de catalogus, de Nieuwsbrieven en wordt u uitgenodigd op onze volgende bijeenkomsten.

Ons handige en goed-ogende boek over "Joe's kunst" gedrukt bij Lannoo, Tielt, 2008, 98 blz. met kleurillustraties, is te verkrijgen door overschrijving van €20,00 (portkosten inbegrepen) op rekening nr. 121-0405563-84 van VZW Joe English, met vermelding "cat. xx ex." We bezorgen het via de post.

Bestelbon acht kunstkaarten

Een reeks kunstkaarten bevat 4 dubbele kaarten. Er zijn twee reeksen. Graag bestel ik de volgende reeksen:

Reeks	Aantal	Prijs x €6,00 of x €5,00
Reeks I: Zelfportret, Hommage aan Peter Benoit, Chrysanthèmes, Stalleke van Bethlehem (voorstudie)	.....	.....
Reeks II: L' Art et La Paix, Marguerite, Stilleven met Delftse vaas, De Mystische Stad - Veurne, Handboogstraat	.....	.....
Verzendingskosten (alleen bij bestelling van één reeks)		x €1,25
En ik betaal hiervoor: Bestelling van 1 tot 4 reeksen: €6,00 per reeks Bestelling vanaf 5 reeksen : €5,00 per reeks		

Ik stort het totaalbedrag van ..... euro op rekeningnummer 121-0405563-84 van de VZW Joe English met vermelding van het aantal exemplaren per reeks

Datum:.....Naam & handtekening:.....